

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Zet ouder worden snel op de politieke agenda

Bussemaker, J.; Ouwehand, A.

Citation

Bussemaker, J., & Ouwehand, A. (2025). Zet ouder worden snel op de politieke agenda. *Algemeen Dagblad*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4294466>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4294466>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Opinie

Zet ouder worden snel op de politieke agenda

Dat de samenleving snel veroudert is onvoldoende terug te zien in beleid en partijprogramma's, stellen **Jet Bussemaker** en **Ageeth Ouwehand**. Problemen die opdoemen zijn met een praktische insteek aan te pakken.

Dat de samenleving veroudert, is een gegeven. Wie nog gelooft dat dit een tijdelijk verschijnsel is, leeft in een droomwereld. In 2040 is een kwart van de mensen in Nederland ouder dan 65 en dat zal daarna ongeveer zo blijven. Toch zien we de urgentie van dit vraagstuk onvoldoende in politiek en beleid, ondanks alle goede voornemens in verkiezingsprogramma's.

Die staan vol mooie beloften over ouderen en dan vooral over zorg; meer verpleeghuisplekken, meer zorg in de wijk en minder regels in de ouderenzorg. Maar eenmaal vastgelegd in regeerakkoorden, komt van die beloften vaak weinig terecht. We kunnen discussie voeren over wie daar schuldig aan is: politici die te grote beloften doen, aanbieders met te weinig moed of zorgverzekeraars die te weinig ruimte bieden anders te werken. Allemaal een beetje waar, maar er is meer aan de hand. Want er ontstaat ook blikvernaauwing als het over vergrijzing gaat. We richten te veel op afzonderlijke domeinen, vooral de zorg en daarbinnen op specifieke groepen, zoals mensen met dementie. Maar het vraagstuk is te groot voor geïsoleerde beleidsterreinen of doelgroepen, het raakt de hele samenleving.

Dit geïsoleerd denken leidt tot tegenstrijdig beleid: we willen enerzijds dat mensen meer gaan mantelzorgen, anderzijds verwachten we dat ze meer betaald werk gaan doen. We willen samenleven en zorgen makkelijker maken, maar het lukt niet om regels die dat in de weg staan, zoals de kostendelersnorm, structureel aan te pakken. Als we vast blijven houden aan dwingende eisen voor ouderenzorg, hoe kunnen nieuwe

▲ In 2040 is een kwart van de bevolking ouder dan 65 jaar.

De verouderende samenleving is iets van ons allemaal, dat moeten we erkennen

vormen van ondersteuning, zoals gecombineerde kinderopvang en dagbesteding voor ouderen, dan de stroom mee krijgen? Als burgerinitiatieven opbloeien maar voor het zeer beperkte budget dat nodig is, steeds vastlopen op tijdelijke financiering, hoe kunnen ze dan tot wasdom komen? Meer integrale oplossingen, is vaak het antwoord. Wij zijn daar niet van overtuigd. Integraliteit leidt vaak tot zulke brede beleidsvoornemens met zoveel betrokkenen, dat het eerder leidt tot verlamming. De oplossing is meer praktische samenhang. Dat kan door meer ruimte – en structurele financiering – te bieden voor lokale initiatieven. Dat doet recht aan die initiatieven, geeft burgers grip en be-

vordert een duurzaam karakter. Dat kan ook door te stimuleren dat gebouwen en diensten door verschillende generaties in gezamenlijkheid gebruikt kunnen worden.

Door bijvoorbeeld traditionele grote eengezinswoningen geschikt te maken voor meerdere huishoudens. Dat is allemaal niet per se duurder en ingewikkelder dan hoe we het nu doen. Het is in veel opzichten waarschijnlijk goedkoper en duurzamer. Het vraagt moed om ruimte te creëren, uit te gaan van vertrouwen en hindernissen in beleid weg te nemen.

We moeten erkennen dat de verouderende samenleving iets is van ons allemaal. In partijprogramma's en in beleid. Dan kunnen we tegenstrijdig beleid omzetten in beleid dat sociale initiatieven de stroom mee geeft: goed voor ouderen én voor de hele samenleving.

■ Jet Bussemaker is voorzitter Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en hoogleraar universiteit Leiden. Ageeth Ouwehand is raadslid RVS en bestuurder bij 's Heeren Loo.